

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1999-2000

22 DÉCEMBRE 1999

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la République tunisienne concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, fait à Tunis le 8 janvier 1997

SOMMAIRE

	Pages
Exposé des motifs	2
Projet de loi	5
Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la République tunisienne concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements	6
Avant-projet de loi	13
Avis du Conseil d'État	14

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1999-2000

22 DECEMBER 1999

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Tunesië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, gedaan te Tunis op 8 januari 1997

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	2
Wetsontwerp	5
Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Tunesië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	6
Voorontwerp van wet	13
Advies van de Raad van State	14

EXPOSÉ DES MOTIFS

Introduction

Un accord concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la République tunisienne a été signé à Tunis, le 8 juin 1997. Il s'agit en l'occurrence d'un traité à caractère mixte, conformément à la décision de principe prise par la conférence interministérielle de politique étrangère du 4 avril 1995.

Au cours de la sixième session de la Commission mixte UEBL — Tunisie (février 1993), on était arrivé à la conclusion que la Convention entre l'UEBL et la Tunisie relative à l'encouragement des investissements de capitaux et à la protection des biens, ainsi que l'échange de lettres, signés à Tunis le 15 juillet 1964, n'était plus adaptée aux pratiques actuelles.

Le 7 juillet 1995, au terme de deux journées de discussions, un texte d'accord concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements entre l'UEBL et la Tunisie fut paraphé à Bruxelles. L'Accord fut signé à Tunis le 8 janvier 1997 par M. E. DERYCKE, ministre des Affaires étrangères, au nom de l'UEBL, et par M. H. BEN YAHIA, ministre des Affaires étrangères, au nom de la République tunisienne.

Contenu des négociations (résumé)

Les négociations ont eu pour point de départ un texte «hybride», c'est-à-dire le projet de texte tunisien à l'exception d'un certain nombre d'articles que l'UEBL considère comme essentiels et pour lesquels on a donc pris pour base le projet de texte UEBL. Les principes les plus importants pour l'UEBL ont été repris:

- garanties d'une protection adéquate de l'investisseur grâce à un traitement juste et équitable;
- mise en place d'une indemnisation adéquate et effective en cas d'expropriation;
- libre transfert des revenus;
- possibilité pour l'investisseur d'opter pour l'arbitrage international en cas de différend avec le pays-hôte.

Cadre légal

Le «code d'incitations aux investissements» a fait l'objet de la loi 93/120 du 27.12.93. La stimulation de l'investissement tant public que privé constitue un élément-clé de la politique économique tunisienne.

MEMORIE VAN TOELICHTING

Inleiding

Een overeenkomst inzake de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Tunesië werd te Tunis ondertekend op 8 januari 1997. Het betreft een verdrag met een gemengd karakter conform de principesbeslissing getroffen door de interministeriële conferentie van buitenlands beleid van 4 april 1995.

Tijdens de zesde sessie van de Gemengde Commissie BLEU-Tunesië (februari 1993) werd vastgesteld dat de conventie tussen de BLEU en Tunesië tot aanmoediging van kapitaalinvesteringen en tot bescherming van de goederen en van de wisseling van brieven, ondertekend op 15 juli 1964, te Tunis, niet meer aangepast was aan de actuele praktijken.

Op 7 juli 1995 werd een tweedaagse gespreksronde te Brussel afgesloten met de parafering van een verdrag ter wederzijdse bescherming en bevordering van de investeringen tussen de BLEU en Tunesië. Op 8 januari 1997 vond de ondertekening plaats te Tunis door de heer E. DERYCKE, minister van Buitenlandse Zaken namens de BLEU en de heer H. BEN YAHIA, minister van Buitenlandse Zaken namens de Tunesische Republiek.

Korte inhoud van de onderhandelingen

Als basis voor de onderhandelingen werd een zgn. geïntegreerde tekst gebruikt, m.n. de Tunesische ontwerp-tekst, behoudens een aantal artikels die voor de BLEU als essentieel beschouwd worden en waarvoor dan de eigen ontwerp-tekst als basis werd genomen. De belangrijkste principes voor de BLEU werden vermeld:

- garanties voor een degelijke bescherming van de investeerder d.m.v. een billijke en rechtvaardige behandeling;
- het voorzien van een adequate en effectieve schadeloosstelling bij onteigening;
- de vrije overdracht van inkomsten;
- de mogelijkheid van de investeerder om voor internationale arbitrage te kiezen in geval van een geschil met het gastland.

Wettelijk kader

De «code d'incitations aux investissements» (code inzake het stimuleren van investeringen) was het voorwerp van wet 93/120 d.d. 27.12.93. Het stimuleren van de particuliere en de overheidsinvesteringen is een sleutelbegrip in het economisch beleid van Tunesië.

Les principaux inconvénients pour les investisseurs étrangers en Tunisie sont :

- l'avantage compétitif de la Tunisie comme site d'investissement s'érode rapidement, sous la pression concurrentielle de pays tels que la Pologne, la Roumanie, la Turquie, l'Ukraine, la Bulgarie et la Russie;

- la réglementation excessive (douanes, code du travail et de la sécurité sociale) et la rigidité de l'administration tunisienne occasionnent quelque désavantages (permis de séjour/de travail, importation et utilisation de voitures, achats de terrains ou permis de construire);

- une productivité et une formation de la main d'œuvre susceptibles d'amélioration;

- l'augmentation des coûts salariaux, accentuée par le renforcement du dinar;

- les coûts du transports en Méditerranée (le transport maritime tunisien est toujours un monopole d'État);

- les difficultés relatives à l'accès au marché local. Seuls 20% de la production sous douane peuvent être commercialisés localement, au terme d'une procédure complexe.

Les avantages généralement reconnus à la Tunisie sont, essentiellement :

- la stabilité économique et sociale

- les avantages fiscaux accordés aux entreprises étrangères (limités toutefois à 10 ans).

Accords bilatéraux avec d'autres pays

La Tunisie a conclu des accords similaires entre autres avec l'Italie, la Suède, la Turquie, les USA, le Royaume-Uni, la France, l'Allemagne, mais aussi avec le Portugal, l'Espagne, la Suisse et les Pays-Bas.

Investissements étrangers en Tunisie

En 1997, les investissements étrangers directs en Tunisie se sont montés à 360 millions de dinars soit une hausse de 25% par rapport à l'année précédente. Deux tiers étaient originaires de l'Union européenne. La France comptait 631 entreprises en Tunisie, l'Italie et l'Allemagne respectivement 305 et 238. Il y a 140 entreprises d'origine arabe. Les secteurs de l'énergie et de l'industrie manufacturière (textile et vêtements) attirent la plupart des investissements.

La part de la Belgique

161 entreprises, dont 137 dans le secteur «off-shore», soit ont fait l'objet d'un investissement en capital, soit font l'objet d'une participation belge. De 1972 à 1989, les Belges ont investi pour un montant de 162 millions de dinars, dont 60% directement. Les principales firmes belges sont Atea-Siemens (Ettas) et Tractebel (Comete Engineering) et dans le secteur textile: Alison, Bromaco, Brunotex, Brynel, Guevano, Hurlu Berlu et Sahlina.

De grootste nadelen die buitenlandse investeerders in Tunesië kunnen ondervinden zijn :

- de snelle uitholling van het concurrentievoordeel dat Tunesië heeft als investeringsgebied, onder de concurrentiedruk van landen als Polen, Roemenië, Turkije, Oekraïne, Bulgarije en Rusland;

- de ver doorgedreven regelgeving (douane, code inzake arbeid en sociale zekerheid) en de starre Tunesische administratie (verblijfs- en arbeidsvergunningen, import en gebruik van wagens, aankoop van terreinen of bouwvergunningen);

- een niveau van productiviteit en opleiding van de arbeidskrachten dat voor verbetering vatbaar is;

- de stijging van de loonkosten die nog in de hand wordt gewerkt door de sterkere koers van de Dinar;

- de vervoerkosten in het Middellandse-Zeegebied (het maritiem transport is in Tunesië nog steeds een monopolie van de Staat);

- de moeilijke toegang tot de plaatselijke markt. Slechts 20% van de productie onder douanetoezicht mag ter plaatse worden verhandeld na het doorlopen van een ingewikkelde procedure.

De voordelen die doorgaans in verband worden gebracht met Tunesië, zijn voornamelijk :

- de economische en sociale stabiliteit

- de aan de buitenlandse bedrijven toegekende fiscale voordelen (evenwel beperkt tot 10 jaar).

Bilaterale verdragen met andere landen

Tunesië heeft een reeks van dergelijke verdragen afgesloten met o.a. Italië, Zweden, Turkije, de VS, het VK, Frankrijk, Duitsland, maar ook met Portugal, Spanje, Zwitserland en Nederland.

Buitenlandse investeringen in Tunesië

In 1997 waren er voor 360 Mio Dinar directe buitenlandse investeringen in het land, een groei met 25% ten opzichte van het jaar voordien. Tweederde was van oorsprong uit de Europese Unie. Frankrijk telde 631 ondernemingen in Tunesië. Italië en Duitsland respectievelijk, 305 en 238. 140 bedrijven zijn van Arabische oorsprong. De sectoren energie en handverwerkende nijverheid (textiel en kleding) trekken de meeste investeringen aan.

Het aandeel van België

In 161 ondernemingen werd Belgisch kapitaal geïnvesteerd of hebben een Belgische inbreng, waarvan 137 in de «off-shore». Tussen 1972 en 1989 hebben Belgen voor 162 Mio Dinar geïnvesteerd, waarvan 60% direct. De voornaamste Belgische firma's zijn Atea-Siemens (Ettas) en Tractebel (Comete Engineering) en in de textielsector: Alison, Bromaco, Brunotex, Brynel, Guevano, Hurlu Berlu en Sahlina.

Opportunité de la conclusion d'un tel accord

Le moment était venu pour l'UEBL, dans le cadre de sa politique africaine, de renégocier l'ancien accord avec la Tunisie. L'ancienne convention, p. ex. ne comportait aucun article concernant la subrogation ou la promotion; les notions de traitement de la nation la plus favorisée, de règlement des différends avec faculté de recours à l'arbitrage international en étaient absentes. Il y manquait également une définition des termes «investisseur» et «investissement». La Belgique est traditionnellement en faveur de la conclusion d'accords de ce type, qui sont d'une grande importance pour la protection des investissements belges à l'étranger.

Semblable accord a pour objectif, outre l'encouragement des investissements, d'offrir à l'investisseur les garanties d'une protection maximale, telles que la garantie d'un traitement juste et équitable de l'investissement, la clause de la nation la plus favorisée afin de prévenir toute discrimination, l'obligation d'indemnisation dans le cas de mesures privatives de propriété, le libre transfert des revenus et la création d'un cadre juridique adéquat où seront réglés les différends relatifs aux investissements et qui permet à l'investisseur de faire appel à l'arbitrage international.

*Le vice-premier ministre
et ministre des Affaires étrangères,*

Louis MICHEL.

*Le secrétaire d'État au Commerce extérieur,
adjoint au ministre des Affaires étrangères,*

Pierre CHEVALIER.

Relevantie voor het afsluiten van een verdrag

Het was voor de BLEU in het kader van haar Afrika-beleid opportuun het oude akkoord te hernegotieren met Tunesië. In het oude verdrag waren er bv. geen artikels voorzien betreffende de subrogatie of bevordering, was er geen notie van de behandeling van de meest begunstigde natie en van een procedure tot regeling van geschillen met mogelijkheid tot beroep op internationale arbitrage. Bovendien ontbraken de definities van de «investeerder» en «investering». België is traditioneel voorstander van het afsluiten van dergelijke akkoorden, die van groot belang zijn voor de bescherming van Belgische investeerders in het buitenland.

De doelstelling van een dergelijke overeenkomst is, naast het aanmoedigen van investeringen het bieden van garanties voor een maximale bescherming aan de investeerder, zoals de waarborg voor een billijke en rechtvaardige behandeling van de investering, de clause van de meest begunstigde natie om discriminatie te voorkomen, een vergoedingsplicht bij eigendomsberovende maatregelen, de vrije overmaking van inkomsten en het creëren van een gepast juridisch kader waarbinnen investeringsgeschillen kunnen geregeld worden en waarbij de investeerder beroep kan doen op internationale arbitrage.

*De vice-eerste minister en
minister van Buitenlandse Zaken,*

Louis MICHEL.

*De staatssecretaris voor Buitenlandse Handel,
toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken,*

Pierre CHEVALIER.

PROJET DE LOI

ALBERT II,

Roi des Belges,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition de Notre vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, et de Notre secrétaire d'État au Commerce extérieur, adjoint à Notre ministre des Affaires étrangères,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, et Notre secrétaire d'État au Commerce extérieur, adjoint à Notre ministre des Affaires étrangères sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives et de déposer au Sénat, le projet de loi dont la teneur suit :

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

L'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la République tunisienne concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, fait à Tunis le 8 janvier 1997, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 15 décembre 1999.

ALBERT

Par le Roi :

*Le vice-premier ministre
et ministre des Affaires étrangères,*

Louis MICHEL.

*Le secrétaire d'État au Commerce extérieur,
adjoint au ministre des Affaires étrangères,*

Pierre CHEVALIER.

WETSONTWERP

ALBERT II,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken, en van Onze staatssecretaris voor Buitenlandse Handel, toegevoegd aan Onze minister van Buitenlandse Zaken,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken en Onze staatssecretaris voor Buitenlandse Handel, toegevoegd aan Onze minister van Buitenlandse Zaken zijn gelast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Senaat in te dienen :

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

De Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Tunesië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, gedaan te Tunis op 8 januari 1997, zal volkomen gevolg hebben.

Gegeven te Brussel, 15 december 1999.

ALBERT

Van Koningswege :

*De vice-eerste minister
en minister van Buitenlandse Zaken,*

Louis MICHEL.

*De staatssecretaris voor Buitenlandse Handel,
toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken,*

Pierre CHEVALIER.

ACCORD

entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la République Tunisienne concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements

Le Gouvernement du Royaume de Belgique,

Le Gouvernement de la Région wallonne,

Le Gouvernement de la Région flamande,

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

et

Le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg, d'une part,

et

Le Gouvernement de la République Tunisienne

d'autre part,

(dénommés ci-après «les Parties contractantes»)

DESIREUX de renforcer leurs relations économiques et d'intensifier la coopération entre les deux pays en vue de favoriser leur développement.

CONVAINCUS qu'une protection réciproque des investissements en vertu d'un accord bilatéral est susceptible de stimuler l'initiative économique privée et d'accroître la prospérité des deux pays.

CONSCIENTS de la nécessité d'accorder un traitement juste et équitable aux investissements des investisseurs de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante.

Sont convenus de ce qui suit:

ARTICLE 1er*Définitions*

Au sens du présent Accord:

1. Le terme «investisseurs» désigne:

a) En ce qui concerne le Royaume de Belgique et le Grand-Duché de Luxembourg: toute personne physique qui, selon sa législation est considérée comme citoyen du Royaume de Belgique et du Grand-Duché de Luxembourg et toute personne morale constituée conformément aux lois et règlements du Royaume de Belgique et du Grand-Duché de Luxembourg, ayant son siège social sur son territoire et qui effectue un investissement sur le territoire de la République Tunisienne.

b) En ce qui concerne la République Tunisienne: toute personne physique ayant la nationalité tunisienne et toute personne morale constituée conformément aux lois et règlements de la République Tunisienne, et qui effectue un investissement sur le territoire du Royaume de Belgique et du Grand-Duché de Luxembourg.

OVEREENKOMST

tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Tunesië inzake de wederzijdse bevorderingen bescherming van investeringen

De Regering van het Koninkrijk België,

De Regering van het Vlaamse Gewest,

De Regering van het Waalse Gewest,

De Regering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest,

en

De Regering van het Groothertogdom Luxemburg, enerzijds,

en

De Regering van de Republiek Tunesië,

anderzijds,

(hierna te noemen «de Overeenkomstsluitende Partijen»),

VERLANGENDE hun economische betrekkingen te versterken en de samenwerking tussen de twee landen te intensiveren teneinde hun ontwikkeling te bevorderen.

OVERTUIGD dat een wederzijdse bescherming van de investeringen op grond van een bilaterale overeenkomst het economisch privé-initiatief zal aanmoedigen en de welvaart van beide landen zal verhogen.

BEWUST van de noodzaak aan de investeringen van investeerders van de ene Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, een eerlijke en rechtvaardige behandeling toe te kennen.

Zijn het volgende overeengekomen:

ARTIKEL 1*Begripsomschrijvingen*

Voor de toepassing van deze Overeenkomst hebben de volgende termen de daaraan hierbij toegekende betekenis:

1. «investeerders»:

a) Wat het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg betreft: elke natuurlijke persoon die volgens de wetgeving wordt beschouwd als een onderdaan van het Koninkrijk België en van het Groothertogdom Luxemburg en elke rechtspersoon die is opgericht in overeenstemming met de wetten en voorschriften van het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg, die zijn maatschappelijke zetel heeft op het grondgebied van het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg en die een investering doet op het grondgebied van de Republiek Tunesië.

b) Wat de Republiek Tunesië betreft: elke natuurlijke persoon die de Tunesische nationaliteit heeft en elke rechtspersoon die is opgericht in overeenstemming met de wetten en voorschriften van de Republiek Tunesië en die een investering doet op het grondgebied van het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg.

2. Le terme «investissement» désigne tout investissement sur le territoire d'une Partie contractante dont la propriété ou le contrôle direct ou indirect revient à des investisseurs de l'autre Partie contractante et notamment, mais non exclusivement :

a) les biens meubles et immeubles ainsi que tous autres droits réels tels que hypothèques, privilèges, gages, usufruit et droits analogues;

b) les actions, parts sociales et toutes autres formes de participations aux sociétés constituées sur le territoire de l'une des Parties contractantes;

c) les obligations, créances et droits à toutes prestations ayant une valeur économique;

d) les droits d'auteur, les droits de propriété industrielle, les procédés techniques, les noms déposés et fonds de commerce;

e) les concessions de droit public ou contractuelles, notamment celles relatives à la prospection, la culture, l'extraction ou l'exploitation de ressources naturelles.

Aucune modification de la forme juridique dans laquelle les investissements ont été réalisés n'affecte leur qualification d'investissements au sens du présent Accord à condition que cette modification ne soit pas contraire à la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement est réalisé.

3. Le terme «revenus» désigne les sommes produites par un investissement et notamment, mais non exclusivement, les bénéfices, intérêts, dividendes, royalties ou commissions.

4. Le terme «territoire» :

— désigne à l'égard du Royaume de Belgique et du Grand-Duché de Luxembourg, le territoire de ceux-ci ainsi que les zones maritimes, c'est-à-dire les zones marines et sous-marines qui s'étendent au-delà des eaux territoriales et sur lesquelles ceux-ci exercent, conformément au droit international, leurs droits souverains et leur juridiction aux fins d'exploration, d'exploitation et de conservation des ressources naturelles;

— désigne à l'égard de la République Tunisienne, le territoire de cette dernière ainsi que les zones maritimes, c'est-à-dire les zones marines et sous-marines qui s'étendent au-delà des eaux territoriales et sur lesquelles celle-ci exerce, conformément au droit international, ses droits souverains et sa juridiction aux fins d'exploration, d'exploitation et de conservation des ressources naturelles.

ARTICLE 2

Promotion des investissements

Chacune des Parties contractantes encourage les investissements sur son territoire par les investisseurs de l'autre Partie contractante et admet ces investissements en conformité avec ses lois et règlements.

ARTICLE 3

Traitement et protection des investissements

1. Tous les investissements effectués par des investisseurs de l'une des Parties contractantes, jouissent sur le territoire de l'autre Partie contractante, d'un traitement juste et équitable.

2. Sous réserve des mesures nécessaires au maintien de l'ordre public, ces investissements jouissent d'une sécurité et d'une pro-

2. «investering»: elke investering op het grondgebied van een Overeenkomstsluitende Partij waarvan de eigendom dan wel de rechtstreekse of onrechtstreekse controle berust bij de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende partij en in het bijzonder, doch niet uitsluitend :

a) roerende en onroerende goederen alsmede alle andere zakelijke rechten zoals hypotheken, pandrechten, panden, vruchtgebruik en soortgelijke rechten;

b) aandelen, maatschappelijke aandelen en alle andere vormen van deelneming in bedrijven die zijn opgericht op het grondgebied van een der Overeenkomstsluitende Partijen;

c) obligaties, vorderingen en rechten op iedere prestatie die economische waarde heeft;

d) auteursrechten, rechten van industriële eigendom, technische werkwijzen, handelsnamen en goodwill;

e) publiekrechtelijke of contractuele concessies, waaronder die tot het opsporen, ontwikkelen, winnen of exploiteren van natuurlijke rijkdommen.

Veranderingen in de rechtsvorm waarin de investeringen werden gedaan doen geen afbreuk aan de omschrijving ervan als «investering» als bedoeld in deze Overeenkomst, op voorwaarde dat deze verandering niet strijdig is met de wetgeving van de Overeenkomstsluitende Partij op wier grondgebied de investering plaatsvond.

3. «opbrengst»: de bedragen die een investering oplevert, en met name doch niet uitsluitend, winst, rente, dividenden, royalty's en commissielonen.

4. «grondgebied» :

— wat de Republiek Tunesië betreft, het grondgebied van de Republiek Tunesië evenals de zeegebieden, d.w.z. de gebieden op en onder zee die zich voorbij de territoriale wateren uitstrekken en waarin de Republiek Tunesië, overeenkomstig het internationaal recht, soevereine rechten en rechtsmacht uitoefent, met het oog op de opsporing, de winning en het behoud van natuurlijke rijkdommen;

— wat het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg betreft, het grondgebied van het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg evenals de zeegebieden, d.w.z. de gebieden op en onder zee die zich voorbij de territoriale wateren uitstrekken en waarin het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg, overeenkomstig het internationaal recht, soevereine rechten en rechtsmacht uitoefenen met het oog op de opsporing, de winning en het behoud van de natuurlijke rijkdommen.

ARTIKEL 2

Bevordering van investeringen

Elke Overeenkomstsluitende Partij bevordert investeringen door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij op haar grondgebied en laat dergelijke investeringen toe in overeenstemming met haar wetten en voorschriften.

ARTIKEL 3

Behandeling en bescherming van investeringen

1. Alle investeringen door investeerders van een der Overeenkomstsluitende Partijen genieten op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij een eerlijke en rechtvaardige behandeling.

2. Onder voorbehoud van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de handhaving van de openbare orde, genieten deze investe-

tection constantes, excluant toute mesure injustifiée ou discriminatoire qui pourrait entraver leurs activités, leur gestion, leur maintenance, leur utilisation, leur jouissance ou leur liquidation.

3. Le traitement et la protection définis aux paragraphes 1 et 2 accordés par l'une des Parties contractantes aux investisseurs de l'autre Partie contractante sont au moins égaux à ceux dont jouissent ses propres investisseurs ou les investisseurs de tout Etat tiers, le traitement le plus favorable étant retenu, et ne sont, en aucun cas, moins favorables que ceux reconnus par le droit international.

4. Toutefois, ce traitement et cette protection ne s'étendent pas aux privilèges qu'une Partie contractante accorde aux investisseurs d'un Etat tiers, en vertu de sa participation ou de son association à une zone de libre-échange, une union douanière, un marché commun ou toute forme d'organisations économiques régionales.

5. Les investisseurs de l'une des Parties contractantes dont les investissements auraient subi des dommages dus à une guerre ou tout autre conflit armé, révolution, état d'urgence national ou révolte survenu sur le territoire de l'autre Partie contractante bénéficieront, de la part de cette dernière, en ce qui concerne les restitutions, indemnités, compensations ou autres dédommagements, d'un traitement qui est au moins égal à celui accordé à ses propres investisseurs ou aux investisseurs de tout Etat tiers, le traitement le plus favorable étant retenu.

ARTICLE 4

Expropriation

1. Les investissements des investisseurs de l'une des Parties contractantes ne sont ni expropriés, ni nationalisés ou assujettis à toute autre mesure ayant un effet similaire à l'expropriation ou à la nationalisation à moins que les conditions suivantes ne soient remplies:

- a) les mesures sont prises dans l'intérêt public et selon une procédure légale;
- b) les mesures ne sont pas discriminatoires;
- c) les mesures sont accompagnées par le paiement d'une indemnité prompte, adéquate et effective.

2. Le montant des indemnités correspondra à la valeur réelle des investissements concernés à la veille du jour où les mesures ont été prises ou rendues publiques.

Les indemnités seront versées sans délai et librement transférables.

3. Pour les matières réglées par le présent article, chaque Partie contractante accordera aux investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement au moins égal à celui qu'elle réserve sur son territoire à ses propres investisseurs ou aux investisseurs de tout Etat tiers, le traitement le plus favorable étant retenu. Ce traitement ne sera en aucun cas moins favorable que celui reconnu par le droit international.

ringen een voortdurende zekerheid en bescherming, met uitsluiting van elke onredelijke of discriminatoire maatregel die de activiteiten, het beheer, de instandhouding, het gebruik, het genot of de liquidatie ervan zou kunnen belemmeren.

3. De in de eerste twee leden beschreven behandeling en bescherming die door een der Overeenkomstsluitende Partijen worden toegekend aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij, zijn ten minste gelijk aan die welke haar eigen investeerders of de investeerders van een derde Staat genieten naargelang van wat het gunstigst is, en ze mogen in elk geval niet minder gunstig zijn dan die waarin het internationaal recht voorziet.

4. Deze behandeling en bescherming strekken zich evenwel niet uit tot de voorrechten die een Overeenkomstsluitende Partij toekent aan investeerders van een derde Staat op grond van zijn lidmaatschap van of associatie met een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of iedere andere vorm van een regionale economische organisatie.

5. De investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij waarvan de investeringen schade zouden hebben geleden naar aanleiding van een oorlog of een ander gewapend conflict, een revolutie, een nationale noodtoestand of een opstand op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, genieten vanwege deze laatste een behandeling die ten minste gelijk is aan die welke aan haar eigen investeerders of aan investeerders van een derde Staat wordt verleend naargelang van wat het gunstigst is, wat de teruggaven, vergoedingen, compensaties en andere schadeloosstellingen betreft.

ARTIKEL 4

Onteigening

1. Investerings van investeerders van een der Overeenkomstsluitende Partijen worden niet onteigend of genationaliseerd noch worden zij onderworpen aan maatregelen die gevolgen hebben die gelijk staan met onteigening of nationalisatie tenzij aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a) de maatregelen worden genomen in het algemeen belang en met inachtneming van een behoorlijke rechtsgang;
- b) de maatregelen zijn niet discriminatoir;
- c) de maatregelen gaan vergezeld van de onmiddellijke uitkering van een billijke en reële schadeloosstelling.

2. Het bedrag van de schadeloosstelling komt overeen met de werkelijke waarde van de desbetreffende investeringen daags voor het tijdstip waarop deze maatregelen werden genomen of bekendgemaakt.

De schadeloosstelling dient zonder vertraging te worden betaald en vrij te kunnen worden overgemaakt.

3. Wat de in dit artikel behandelde aangelegenheden betreft, verleent elke Overeenkomstsluitende Partij aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij een behandeling die ten minste gelijk is aan die welke zij aan haar eigen investeerders of aan investeerders van een derde Staat toekent naargelang van wat het gunstigst is. Deze behandeling is in elk geval niet minder gunstig dan die waarin het internationaal recht voorziet.

ARTICLE 5

Transferts

1. Chaque Partie contractante, sur le territoire de laquelle des investissements ont été effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante, accorde à ces investisseurs le libre transfert de tous les paiements relatifs à un investissement, notamment :

- a) des revenus des investissements;
- b) des sommes nécessaires au remboursement d'emprunts régulièrement contractés;
- c) du produit des recouvrements de créances, de la liquidation totale ou partielle des investissements, en incluant les plus-values ou augmentations du capital investi;
- d) des indemnités payées en exécution de l'article 4;
- e) des redevances et autres paiements découlant des droits de licence et de l'assistance commerciale, administrative ou technique;
- f) des quotités appropriées des rémunérations des nationaux de chacune des Parties contractantes autorisés à travailler au titre d'un investissement sur le territoire de l'autre Partie contractante.

2. Les transferts visés à l'article 4 et au paragraphe 1 susvisé sont effectués dans toute monnaie convertible, au taux de change en vigueur à la date desdits transferts et selon les procédures prévues par les lois et règlements de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement est réalisé.

ARTICLE 6

Subrogation

1. Si l'une des Parties contractantes ou un organisme public de celle-ci paie des indemnités à ses propres investisseurs en vertu d'une garantie donnée pour un investissement, l'autre Partie contractante reconnaît que les droits et actions des investisseurs sont transférés à la Partie contractante ou à l'organisme public concerné.

2. En ce qui concerne les droits transférés, l'autre Partie contractante peut faire valoir à l'égard de l'assureur, subrogé dans les droits des investisseurs indemnisés, les obligations qui incombent légalement ou contractuellement à ces derniers.

ARTICLE 7

Règles applicables

Lorsqu'une question relative aux investissements est régie à la fois par le présent Accord et par la législation nationale de l'une des Parties contractantes ou par des conventions internationales portant sur les investissements, existantes ou souscrites par lesdites Parties contractantes dans l'avenir, les investisseurs de l'autre Partie contractante peuvent se prévaloir des dispositions qui leur sont les plus favorables.

ARTIKEL 5

Overmakingen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent aan investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij die op haar grondgebied investeringen hebben gedaan de toelating om de met een investering verband houdende betalingen vrij over te maken, met name :

- a) de opbrengst van investeringen;
- b) de gelden die nodig zijn voor de terugbetaling van regelmatig aangegane leningen;
- c) de opbrengst van schuldinvorderingen of van een gehele of gedeeltelijke liquidatie van de investeringen, inclusief meerwaarden of verhogingen van het geïnvesteerde kapitaal;
- d) de in toepassing van artikel 4 uitgekeerde schadeloosstellingen;
- e) lasten en andere betalingen op grond van licentierechten of van commerciële, administratieve of technische bijstand;
- f) het passend deel van het loon van de onderdanen van elke Overeenkomstsluitende Partij die uit hoofde van een investering op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij mogen werken.

2. De in artikel 4 en in lid 1 hierboven bedoelde overmakingen gebeuren in een vrij inwisselbare munt, tegen de wisselkoersen die van toepassing zijn op de datum van overmaking en volgens de procedures die zijn vastgelegd in de wetten en voorschriften van de Overeenkomstsluitende Partij op wier grondgebied de investering werd gedaan.

ARTIKEL 6

Subrogatie

1. Indien een Overeenkomstsluitende Partij of een van haar openbare instellingen schadevergoeding uitkeert aan haar eigen investeerders op grond van een voor een investering verleende waarborg, erkent de andere Overeenkomstsluitende Partij dat de rechten en vorderingen van de investeerders zijn overgedragen aan de Overeenkomstsluitende Partij of de desbetreffende openbare instelling.

2. In verband met de overgedragen rechten kan de andere Overeenkomstsluitende Partij jegens de verzekeraar, die in de rechten van de schadeloosgestelde investeerders is getreden, de verplichtingen laten gelden die wettelijk of contractueel op de investeerders rusten.

ARTIKEL 7

Toepasbare regels

Wanneer een vraagstuk omtrent investeringen tegelijkertijd wordt geregeld bij deze Overeenkomst en bij de nationale wetgeving van een Overeenkomstsluitende Partij dan wel bij internationale investeringsovereenkomsten waarbij bedoelde Partijen partij zijn of op een later tijdstip kunnen worden, kunnen de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij zich beroepen op de bepalingen die voor hen het meest gunstig zijn.

ARTICLE 8

Accords particuliers

1. Les investissements ayant fait l'objet d'un accord particulier entre l'une des Parties contractantes et les investisseurs de l'autre Partie contractante seront régis par les dispositions du présent Accord et par celles de cet accord particulier.

2. Chaque Partie contractante respecte tout engagement pris par elle au sujet d'investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante.

ARTICLE 9

Règlement de différends entre un investisseur et une Partie contractante relatifs aux investissements

1. Tout différend relatif aux investissements, entre un investisseur de l'une des Parties contractantes et l'autre Partie contractante, fait l'objet d'une notification écrite de la part de la partie la plus diligente.

Dans la mesure du possible, les parties tenteront de régler le différend à l'amiable par la négociation ou par la conciliation entre les Parties contractantes par voie diplomatique.

2. Lorsqu'un différend ne peut être réglé par cette voie dans un délai de six mois à compter de sa notification, l'investisseur pourra soumettre le différend pour règlement à son choix :

a) soit au tribunal compétent de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été effectué;

b) soit au Centre International pour le Règlement des Différends relatifs aux Investissements (CIRDI), créé par la « Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats », ouverte à la signature à Washington, le 18 mars 1965;

c) soit à un tribunal *ad hoc*, qui, à défaut d'autre arrangement direct entre les parties au différend sera constitué conformément aux règles d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (UNCITRAL).

3. Chaque Partie contractante consent ainsi à ce que tout différend relatif aux investissements soit soumis à la conciliation ou à l'arbitrage international.

4. Une fois qu'un investisseur a soumis le différend, soit aux juridictions de la Partie contractante concernée, soit au Centre, soit à l'arbitrage *ad hoc*, le choix de l'une ou de l'autre de ces procédures prévues à l'alinéa 2 reste définitif.

5. Aucune des Parties contractantes, partie à un différend, ne soulèvera d'objection, à aucun stade de la procédure d'arbitrage ni de l'exécution d'une sentence d'arbitrage, du fait que l'investisseur, partie adverse au différend, aurait perçu une indemnité couvrant tout ou partie de ses pertes en exécution d'une police d'assurance ou de la garantie prévue à l'article 6 du présent Accord.

6. Les sentences d'arbitrage sont définitives et obligatoires pour les parties au différend. Chaque Partie contractante s'engage à exécuter les sentences en conformité de sa législation nationale.

ARTIKEL 8

Bijzondere overeenkomsten

1. Investeringsen waarvoor een bijzondere overeenkomst is gesloten tussen de ene Overeenkomstsluitende Partij en investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij zijn onderworpen aan de bepalingen van deze Overeenkomst en aan die van de bijzondere overeenkomst.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij komt de door haar aangegane verbintenissen ten aanzien van investeringen door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij na.

ARTIKEL 9

Regeling van investeringsgeschillen tussen een investeerder en een Overeenkomstsluitende Partij

1. Van elk investeringsgeschil tussen een investeerder van de ene Overeenkomstsluitende Partij en de andere Overeenkomstsluitende Partij wordt door de meest gereede partij schriftelijke kennis gegeven.

De partijen proberen in de mate van het mogelijke tot een minnelijke schikking te komen hetzij via onderhandelingen hetzij door bemiddeling tussen de Overeenkomstsluitende Partijen langs diplomatieke weg.

2. Wanneer het geschil binnen zes maanden na kennisgeving ervan niet langs deze weg kan worden geregeld, kan de investeerder het geschil, naar keuze, ter beslechting voorleggen aan :

a) de bevoegde rechtbank van de Overeenkomstsluitende Partij op wier grondgebied de investering is gedaan; of

b) het Internationale Centrum voor Beslechting van Investeringsgeschillen (ICSID) dat is ingesteld krachtens het « Verdrag inzake de beslechting van investeringsgeschillen tussen Staten en onderdanen van andere Staten », dat op 18 maart 1965 te Washington voor ondertekening werd opgesteld; of

c) een scheidsgerecht *ad hoc* dat, bij gebreke van een andere directe regeling tussen de partijen bij het geschil, wordt ingesteld krachtens de arbitrageregels van de Commissie inzake Internationaal Handelsrecht van de Verenigde Naties (UNCITRAL).

3. Elke Overeenkomstsluitende Partij stemt hierbij in met onderwerping van een investeringsgeschil aan internationale bemiddeling of arbitrage.

4. Zodra een investeerder het geschil aan een rechtbank van de desbetreffende Overeenkomstsluitende partij of aan het Centrum dan wel aan een scheidsgerecht *ad hoc* heeft voorgelegd, is de keuze van procedure als vermeld in lid 2 onherroepelijk.

5. Geen van de bij het geschil betrokken Overeenkomstsluitende Partijen, zal in enig stadium van de arbitrageprocedure of van de uitvoering van een scheidsrechterlijke uitspraak als verweer kunnen aanvoeren dat de investeerder die tegenpartij is bij het geschil, een vergoeding ter uitvoering van een verzekeringspolis of van de in artikel 6 van deze Overeenkomst vermelde waarborg heeft ontvangen, die het geheel of een gedeelte van zijn verliezen dekt.

6. De uitspraken van het scheidsgerecht zijn onherroepelijk en bindend voor de partijen bij het geschil. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich ertoe ze uit te voeren overeenkomstig haar nationale wetgeving.

ARTICLE 10

Différends entre les Parties contractantes relatifs à l'interprétation ou à l'application de l'Accord

1. Tout différend entre les Parties contractantes relatif à l'interprétation ou à l'application du présent Accord sera, dans la mesure du possible, réglé par voie diplomatique.

2. Lorsqu'un différend ne peut être réglé par cette voie, dans les six mois qui suivent le début des négociations, il est soumis à la requête de l'une des Parties contractantes, à un tribunal arbitral.

3. Le tribunal arbitral est constitué *ad hoc* de la façon suivante : chaque Partie contractante désigne un arbitre et les deux arbitres choisissent un ressortissant d'un Etat tiers comme président du tribunal arbitral. Les arbitres seront désignés dans les trois mois, le président dans les cinq mois de la réception de l'avis de l'arbitrage.

4. Si, dans les délais spécifiés au paragraphe 3 du présent article, les nominations nécessaires n'ont pas été faites, l'une ou l'autre des Parties contractantes peut, en l'absence de tout autre accord, inviter le président de la Cour Internationale de Justice à faire les nominations nécessaires. Si le président est ressortissant de l'une des Parties contractantes ou s'il est empêché pour quelque raison que ce soit de remplir lesdites fonctions, le vice-président est invité à faire les nominations nécessaires. Si le vice-président est ressortissant de l'une des Parties contractantes ou s'il est également empêché de remplir lesdites fonctions, le membre de la Cour Internationale de Justice suivant immédiatement dans l'ordre hiérarchique et qui n'est pas ressortissant de l'une des Parties contractantes est invité à faire les nominations nécessaires.

5. Le tribunal arbitral décide sur la base du respect de la loi, des dispositions du présent Accord ainsi que des principes du droit international.

6. Le tribunal détermine lui-même sa procédure. Il interprète la sentence à la demande de l'une ou l'autre partie contractante. Le tribunal statue à la majorité des voix. Sa décision est définitive et obligatoire pour les Parties.

7. Chaque Partie contractante supporte les frais afférents à son propre arbitre et à sa représentation. Les frais afférents au président ainsi que tous autres frais sont supportés à parts égales par les Parties contractantes.

ARTICLE 11

Application de l'Accord

Le présent Accord s'applique également aux investissements effectués par les investisseurs de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante conformément à ses lois et règlements à partir du 1er janvier 1957.

ARTICLE 12

Nation la plus favorisée

Pour toutes les questions relatives au traitement des investissements, les investisseurs de chacune des Parties contractantes béné-

ARTIKEL 10

Geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen betreffende de uitlegging of toepassing

1. Elk geschil tussen de Overeenkomstsluitende Partijen betreffende de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst moet zo mogelijk langs diplomatieke weg worden geregeld.

2. Wanneer een geschil binnen een tijdvak van zes maanden na het begin van de onderhandelingen niet langs deze weg kan worden beslecht, wordt het op verzoek van een der Overeenkomstsluitende Partijen aan een scheidsgerecht voorgelegd.

3. Het scheidsgerecht *ad hoc* wordt op de volgende wijze samengesteld: elke Overeenkomstsluitende Partij benoemt een scheidsman en de aldus benoemde scheidsmannen kiezen een onderdaan van een derde Staat tot voorzitter van het scheidsgerecht. De scheidsmannen en de voorzitter worden respectievelijk binnen drie en binnen vijf maanden na ontvangst van de kennisgeving van de arbitrageprocedure benoemd.

4. Wanneer de noodzakelijke benoemingen niet werden verricht binnen de in lid 3 van dit artikel voorgeschreven tijdvakken en er geen andere overeenstemming kon worden bereikt, kan een van de Overeenkomstsluitende partijen de President van het Internationale Gerechtshof verzoeken de noodzakelijke benoemingen te verrichten. Indien de President van het Internationale Gerechtshof onderdaan is van een der Overeenkomstsluitende Partijen of om een andere reden verhinderd is bedoelde functie uit te oefenen, wordt de Vice-President verzocht de noodzakelijke benoemingen te verrichten. Indien de Vice-President onderdaan is van een der Overeenkomstsluitende Partijen of eveneens verhinderd is genoemde functie uit te oefenen, wordt het in rang hoogste lid van het Internationale Gerechtshof dat geen onderdaan is van een der Overeenkomstsluitende Partijen, verzocht de noodzakelijke benoemingen te verrichten.

5. Het scheidsgerecht doet uitspraak op basis van eerbiediging van de wet, van de bepalingen van deze Overeenkomst alsmede van de beginselen van het internationale recht.

6. Het scheidsgerecht stelt zijn eigen procedureregels vast en verstrekt op verzoek van een der Overeenkomstsluitende Partijen toelichting bij de uitspraak. Het scheidsgerecht doet zijn uitspraak bij meerderheid van stemmen. Een zodanige uitspraak is onherroepelijk en bindend voor de Partijen.

7. Iedere Overeenkomstsluitende Partij draagt de kosten van de scheidsman die zij heeft benoemd en van haar vertegenwoordiging. De kosten voor de voorzitter en de overige kosten worden gelijkelijk door de Overeenkomstsluitende Partijen gedragen.

ARTIKEL 11

Toepassing van de overeenkomst

Deze Overeenkomst is eveneens van toepassing op de investeringen die vanaf 1 januari 1957 gedaan werden door de investeerders van een der Overeenkomstsluitende Partijen op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij overeenkomstig haar wetten en voorschriften.

ARTIKEL 12

Meest begunstigde natie

In alle aangelegenheden met betrekking tot de behandeling van investeringen, genieten de investeerders van elke Overeenkomst-

ficient, sur le territoire de l'autre Partie, du traitement de la nation la plus favorisée.

ARTICLE 13

Entrée en vigueur et durée

1. Le présent Accord entrera en vigueur un mois à compter de la date à laquelle les Parties contractantes auront échangé leurs instruments de ratification. Il reste en vigueur pour une période de dix ans.

A moins que l'une des Parties contractantes ne le dénonce au moins douze mois avant l'expiration de sa période de validité, il est chaque fois reconduit tacitement pour une nouvelle période de dix ans. Chaque Partie contractante se réserve le droit de le dénoncer par une notification introduite au moins douze mois avant la date d'expiration de la période de validité en cours.

2. Dès l'entrée en vigueur du présente Accord, les dispositions de la Convention entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise, d'une part, et la République tunisienne, d'autre part, relative à l'encouragement des investissements de capitaux et la protection des biens, signée à Tunis le 15 juillet 1964 cessent de produire leurs effets entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la République tunisienne.

3. En ce qui concerne les investissements effectués antérieurement à la date d'expiration du présent Accord, ils continueront à bénéficier de la protection de ses dispositions pendant une période supplémentaire de dix ans.

En foi de quoi, les représentants soussignés, dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

Fait à Tunis, le 8 janvier 1997 en deux exemplaires originaux en langues française, néerlandaise et arabe, les trois textes faisant également foi. Le texte en langue française fera foi en cas de divergence d'interprétation.

Pour l'Union économique belgo-luxembourgeoise :

Pour le gouvernement du Royaume de Belgique,

Pour le gouvernement de la Région wallonne,

Pour le gouvernement de la Région flamande,

Pour le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale :

Pour le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg :

Erik DERYCKE.

Ministre des Affaires étrangères

Pour le gouvernement de la République tunisienne :

Habib BEN YAHIA

Ministre des Affaires étrangères

sluitende Partij op het grondgebied van de andere Partij de behandeling van de meest begunstigde natie.

ARTIKEL 13

Inwerkingtreding en duur

1. Deze Overeenkomst treedt in werking een maand na de datum waarop de Overeenkomstsluitende Partijen de akten van bekrachtiging hebben uitgewisseld. Ze blijft van kracht gedurende een tijdvak van tien jaar.

Tenzij de Overeenkomst ten minste twaalf maanden voor de datum van het verstrijken van de geldigheidsduur door een der Overeenkomstsluitende Partijen wordt opgezegd, wordt ze telkens stilzwijgend verlengd voor een tijdvak van tien jaar. Elke Overeenkomstsluitende Partij behoudt zich het recht voor de Overeenkomst te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste twaalf maanden voor de datum van het verstrijken van de lopende termijn van geldigheid.

2. Na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst zijn de bepalingen van het op 15 juli 1964 in Tunis tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de Republiek Tunisië, anderzijds, gesloten Verdrag inzake de bevordering van kapitaalinvesterings en de bescherming van goederen, niet langer van kracht tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Tunisië.

3. Investerings die zijn gedaan voor de datum van beëindiging van deze Overeenkomst, blijven gedurende een bijkomend tijdvak van tien jaar de bescherming van de bepalingen van deze Overeenkomst genieten.

Ten blijk daarvan de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe naar behoren gemachtigd door hun onderscheiden regeringen, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

Gedaan te Tunis op 8 januari 1997 in twee oorspronkelijke exemplaren in de Nederlandse, de Franse en de Arabische taal, zijnde de drie teksten gelijkelijk authentiek. In geval van verschil in uitlegging is de Franse tekst doorslaggevend.

Voor de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie :

Voor de regering van het koninkrijk België,

Voor de regering van het Vlaamse Gewest,

Voor de regering van het Waalse Gewest,

en voor de regering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest :

Voor de regering van het Groothertogdom Luxemburg

Erik DERYCKE.

Minister van Buitenlandse Zaken

Voor de Republiek Tunesië

Habib BEN YAHIA

Minister van Buitenlandse Zaken

**AVANT-PROJET DE LOI SOUMIS
À L'AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT**

Avant-projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'union économique belgo-luxembourgeoise et la République tunisienne concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, fait à Tunis le 8 janvier 1997

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

L'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la République tunisienne concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, fait à Tunis le 8 janvier 1997, sortira son plein et entier effet.

**VOORONTWERP VAN WET VOORGELEGD
AAN HET ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**

Voorontwerp van wet houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Tunesië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, gedaan te Tunis op 8 januari 1997

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

De Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Tunesië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, gedaan te Tunis op 8 januari 1997, zal volkomen gevolg hebben.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

Le Conseil d'État, section de législation, quatrième chambre, saisi par le vice-premier ministre, ministre des Affaires étrangères, le 8 novembre 1999, d'une demande d'avis sur un avant-projet de loi «portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la République tunisienne concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, fait à Tunis le 8 janvier 1997», a donné le 1er décembre 1999 l'avis suivant:

Le projet n'appelle pas d'observation.

La chambre était composée de:

M. R. ANDERSEN, président de chambre;

MM. P. LIENARDY et P. QUERTAINMONT, conseillers d'État;

MM. F. DELPEREE et J.-M. FAVRESSE, assesseurs de la section de législation;

Mme M. PROOST, greffier.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur chef de section. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par Mme I. LEYSEN, référendaire adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

Le greffier,

M. PROOST.

Le président,

R. ANDERSEN.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 8 november 1999 door de vice-eerste minister, minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van wet «houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Tunesie inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, gedaan te Tunis op 8 januari 1997», heeft op 1 december 1999 het volgende advies gegeven:

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

De kamer was samengesteld uit:

De heer R. ANDERSEN, kamervoorzitter;

De heren P. LIENARDY en P. QUERTAINMONT, staatsraden;

De heren F. DELPEREE en J.-M. FAVRESSE, assessoren van de afdeling wetgeving;

Mevrouw M. PROOST, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de heer J. REGNIER, eerste auditeur-afdelingshoofd. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. I. LEYSEN, adjunct-referendaris.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer R. ANDERSEN.

De griffier,

M. PROOST.

De voorzitter,

R. ANDERSEN.